

natuurkaart



02. Landschap en natuur

De natuur in het gebied rondom Leek en Roden is op verschillende manieren te omschrijven:

De Ecologische Hoofd Structuur (EHS) legt verbanden door middel van zogenaamde natte structuren. Voor het studiegebied zijn met name de Dwarsdiep-Matsloot-Hoendiep, Het Lieverse Diep-Peizerdiep als beekdalsysteem met hooilanden en extensieve begrazing, en de omgeving rondom het Leekstermeer met waterrijke kwelgebieden in de laagveenvlakte bestaande uit natte graslanden, rietvelden en ruigten van belang.

De EHS betreft hier ook bij de bosgemeenschappen verspreid in vele kleine eenheden over het gebied met een relatief grotere concentratie rond het beekdal. Rondom het Leekstermeer ligt een stiltegebied voor weidevogels, en foerageergebied voor ganzen.

Naast de EHS worden de volgende structuren van belang geacht voor de natuurwaarde van het gebied:

- Besloten houtsingelgebieden ten noorden van de Jonkersvaart
- De veen- en heiderestanten in de jonge ontginningsgebieden: deze zijn in omvang echter te klein en liggen te geïsoleerd om een blijvende bijdrage te leveren aan een levensvatbare ecologische structuur.
- De veenplassen bij het Steenbergerveld met een belangrijke functie als slaap- en pleisterplaats voor diverse soorten steltlopers.

Los van de ecologische structuren zijn de natuurlijke beplantingen van de kwelzones in de gebieden waar potklei voorkomt vaak bijzonder. De aanwezigheid van de potklei maakt het kwelwater kalkrijk en zorgt voor bijzondere plantensoorten.



recreatiekaart



02. Landschap en recreatie

Het recreatief gebruik van het gebied rondom Leek en Roden is opgemaakt uit een verzameling van interessante plekken, objecten en gebieden. Daarnaast bevinden zich een aantal officiële recreatieve fietsroutes door het gebied.

De grote trekpleisters zijn het landgoed Nienoord, en de dagrecreatie bij de Zuursche duinen en het Ronostrand ten zuiden van Roden. Opvallend is dat het Leekstermeer met een verbinding naar het noorden, het dorp Roden en het landgoed Mensinghe een zeer bescheiden rol speelt.

De fietsroutes in het gebied zijn fragmentarisch van opzet. De enige route die op verschillende wijzen is af te leggen is die van Roden naar de stad Groningen.



wandelkaart leek en omstreken, 1913



02. Landschap kritiek

De wensen vanuit het landschap zijn ambitieus.

Vanuit de verschillende invalshoeken bodem, water, landschapstypologie, landschapsstructuur, natuur en recreatie blijken vele wensen echter in de werkelijkheid toch iets anders uit te pakken.

Enkele opvallende aspecten in het landschap zijn:

reeds lang wordt er op minder geschikte bodems gebouwd

de waterstructuur in het veenontginningsgebied is nog maar een fractie van wat er ooit geweest is

typische landschappelijke elementen als houtwallen en houtsingels zijn vanwege de rationalisatie in de landbouw vaak verdwenen

de lanen in de dorpen zijn niet meer de dragers van de structuur

de natuur is uit het veenontginningslandschap verbannen

de recreatieve potentie van het gebied is fragmentarisch benut.



leekster hoofddiep mager beplant



voormalige Leekster Hoofddiep



rommelig landschap



kaal beekdaal



magere beplanting op Steenbergerveld



vervallen sfeer langs Tolbertervaart